

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 'S GRAVENHAGE

**Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen**

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.minfin.nl

Ons kenmerk

BFB 2012-14393M

Uw brief (kenmerk)

Datum 2 juli 2012

Betreft Toezending verslag van de Eurogroep van 21 juni 2012 te Luxemburg en
de Eurogroep van 27 juni 2012

Bijlagen

Verslag Eurogroep van 21 juni
2012 te Luxemburg en de
Eurogroep van 27 juni 2012

Geachte Voorzitter,

Hierbij zend ik u het verslag van de vergadering van de Eurogroep van 21 juni
2012 te Luxemburg en de Eurogroep van 27 juni 2012.

Hoogachtend,

de minister van Financiën
mr. drs. J.C. de Jager

Verslag van de Eurogroep van 21 juni 2012 te Luxemburg en de ingelaste Eurogroep van 27 juni 2012

Tijdens de Eurogroep van 21 juni jl. is stil gestaan bij de situatie in Griekenland naar aanleiding van de recente parlementsverkiezingen en de situatie in Spanje. Tijdens de Eurogroep gaf Spanje aan dat het officiële verzoek voor steun spoedig zou volgen. Inmiddels is het officiële verzoek van Spanje ingediend. De Eurogroep heeft tevens gesproken over de stand van zaken van het ratificatieproces van het ESM-Verdrag in de eurolidstaten. Tijdens de Eurogroep van 27 juni jl. is stilgestaan bij de aanvragen voor steun van Spanje en van Cyprus.

1. Griekenland

Tijdens de Eurogroep van 21 juni jl. is gesproken over de stand van zaken in Griekenland. In Griekenland is na de parlementsverkiezingen van 17 juni jl. een coalitieregering gevormd van Nea Demokratia, Pasok en Democratisch Links. Nu er een nieuwe regering is gevormd zal de Trojka zo spoedig mogelijk naar Griekenland gaan om daar de stand van zaken op te nemen. Met betrekking tot een eventuele verlenging van het programma voor Griekenland heeft Nederland aangegeven dat het hervormen van de economie en het op orde brengen van de overheidsfinanciën de enige manier is voor Griekenland om op langere termijn een beter toekomstperspectief te creëren.

2. ESM

Op de Europese Raad van 8 en 9 december 2011 is afgesproken om ernaar te streven het ESM in juli 2012 in werking te laten treden. Om het ESM operationeel te maken, worden verschillende richtlijnen opgesteld. Enkele van deze richtlijnen zijn door de Eurogroep van 21 juni jl. geaccordeerd. Het betreft hier onder ander de organisatievoorschriften (by-laws), het reglement van het ESM, de richtsnoeren voor de instrumenten van het ESM, evenals richtsnoeren voor het dividendbeleid, het oproepen van opropbaar kapitaal, het door het ESM aangaan van leningen en voor het beleggingsbeleid van het ESM. De richtlijnen zullen aan de Tweede Kamer worden verzonden.

Tevens is gesproken over de stand van zaken omtrent de ratificatie van het ESM-Verdrag in de eurozone lidstaten. De verwachting is dat in Nederland het ESM-Verdrag tijdig geratificeerd kan worden. Het verdrag treedt in werking wanneer het is geratificeerd door landen die ten minste 90% van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen. Volgens de laatst beschikbare informatie hebben de helft van de lidstaten het ESM-Verdrag reeds geratificeerd. Het betreft hier Spanje, België, Frankrijk, Griekenland, Slovenië, Cyprus, Portugal, Slowakije en Finland.

Enkele lidstaten hebben aangegeven dat het niet zeker is of ze voor 9 juli a.s., wanneer de volgende Eurogroep plaatsvindt, het ESM-Verdrag kunnen ratificeren. Dit geldt ook voor Duitsland. Op 29 juni a.s. stemmen beide Kamers van het Duitse parlement over het ESM-Verdrag. De Duitse Bondspresident heeft aangegeven het ESM-Verdrag niet te willen ondertekenen alvorens het Duitse Federale Constitutionele Hof een uitspraak heeft gedaan over het kort geding dat tegen het wetsontwerp is aangespannen. Volgens Duitsland zou de behandeling in het Constitutionele Hof naar verwachting enkele weken duren en hoeft inwerkingtreding van het ESM in juli 2012 niet in de weg te staan.

3. Budgettaire situatie in enkele lidstaten

Zoals gebruikelijk is tijdens de Eurogroep van 21 juni jl. ook aandacht besteed aan de budgettaire situatie in enkele eurolidstaten.

Naar aanleiding van de missie van de Trojka aan Ierland heeft de Ierse minister de huidige situatie in Ierland toegelicht. De missie van de Trojka duurde van 17 tot 26 april jl. De Trojka oordeelde dat Ierland zich volledig committeert aan het programma en goed voldoet aan de voorwaarden voor vrijgave van de nieuwe leningentranche. De overeengekomen budgettaire-, structurele-, en financiële sectormaatregelen zijn naar tevredenheid uitgevoerd. Zie voor een uitgebreid verslag de brief over de zesde review van Ierland met kenmerk BFB/2012-14145M.

Maandag 4 juni jl. is de vierde monitoringsmissie van de Trojka aan Portugal afgerond. Na afloop van de missie hebben de Portugese regering en de Trojka een persconferentie gegeven over de missie, waarin werd aangegeven dat de Portugese overheid *on track* blijft ondanks de uitdagingen waarmee Portugal wordt geconfronteerd. Het volledige rapport van de Commissie is nog niet beschikbaar. Zodra deze beschikbaar komt zal de Tweede Kamer hierover worden geïnformeerd middels een brief.

4. Spanje

De Spaanse minister van Financiën heeft tijdens de Eurogroep van 21 juni jl. de stand van zaken in Spanje toegelicht en aangegeven dat een officiële aanvraag spoedig zou volgen. Op maandag 25 juni jl. is vervolgens door Spanje een officieel verzoek ingediend voor steun. Hierop hebben de Commissie, in samenwerking met de ECB, en de EBA en het IMF de aanvraag getoetst op de criteria om in aanmerking te komen voor steun voor de financiële sector vanuit het EFSF/ESM.

Tijdens een extra ingelaste teleconferentie van de Eurogroep op 27 juni jl. hebben de ministers gesproken over de officiële aanvraag van Spanje en de toetsing daarvan. Nu de aanvraag is ontvangen en de toetsing er is zijn de onderhandelingen met Spanje begonnen. De officiële aanvraag en de verklaring van de eurogroep zijn bijgevoegd. De conditionaliteit zal moeten worden vastgesteld en vastgelegd in een *Memorandum of Understanding* (MoU). Het MoU zal voor instemming aan de Tweede Kamer worden voorgelegd, zodat de Tweede Kamer volledig vooraf in de gelegenheid zal worden gesteld hierover te oordelen alvorens het kabinet namens Nederland een definitief besluit kan nemen over de Spaanse steunaanvraag. Het precieze tijdsplan is echter nog onbekend. Zodra meer duidelijkheid is over het tijdsplan zal de Tweede Kamer ook hierover geïnformeerd worden. Het exacte bedrag voor de steun is op dit moment nog niet bekend, zoals bekend is er een maximum van 100 miljard euro. Zoals eerder gemeld aan de Tweede Kamer (zie brieven met kenmerk BFB2012-876M en BFB2012-14179M), vindt in opdracht van de Spaanse regering een toetsing plaats door externe partijen waarin 90% van de Spaanse bankensector wordt meegenomen, waaronder de voormalige spaarbanken. Deze toetsing bestaat uit twee onderdelen. In de eerste fase hebben twee onafhankelijke, externe partijen eigen stresstesten verricht voor de Spaanse bankensector. Deze partijen hebben geconcludeerd dat de Spaanse banken in de huidige economische situatie tussen de 16 en 25 miljard euro extra kapitaal nodig hebben en onder de meest extreme economische omstandigheden tussen de 51 en 62 miljard euro. De uitkomsten van deze testen zijn openbaar¹. Op

¹ http://www.bde.es/webbde/en/secciones/prensa/info_interes/reestructuracion.html

dit moment is een tweede ronde bezig waarin vier grote internationale accountingsorganisaties een meer gedetailleerde doorlichting doen van de bankbalansen. Doel van deze tweede exercitie is te kijken of de aannames over het percentage problematische leningen en de waardering van deze leningen juist is. Deze analyse wordt naar verwachting na de zomer afgerond en zal bepalend zijn voor de uiteindelijke steun aan de Spaanse financiële sector.

Zoals ik reeds meldde in mijn brieven aan de Tweede Kamer zal steun voor Spanje gepaard moeten gaan met strenge voorwaarden, gericht op de financiële sector. Daarnaast is het voor Nederland belangrijk dat het IMF betrokken wordt. Zoals bekend heeft het IMF reeds aangegeven bereid te zijn deel te nemen aan het proces: het beoordelen van de formele steunaanvraag, het vaststellen van de conditionaliteit en het monitoren van de voortgang. Spanje heeft aangegeven technische assistentie bij het IMF aan te vragen voor de implementatie van het programma en de monitoring van de steun. Nederland ondersteunt deze aanvraag.

Daarnaast werd tijdens de Eurogroep van 9 juni jl. reeds afgesproken dat parallel aan de financiële hulp de voortgang van de afspraken in het kader van het Europees semester, waaronder de buitensporigtekortprocedure en de macro-economische onevenwichtighedenprocedure, extra zal worden gevolgd. Ook dit zal de komende periode nader ingevuld moeten worden.

5. Cyprus

De Cypriotische minister van Financiën Shiarly heeft op 25 juni jl. een formele aanvraag gedaan voor financiële steun bij de voorzitter van de Eurogroep. Tijdens een telefonische vergadering op 27 juni jl. heeft de Eurogroep de aanvraag van Cyprus verwelkomd. Bijgevoegd vindt u de verklaring van de Eurogroep.

Nu Cyprus een formele aanvraag heeft ingediend zal zo spoedig mogelijk een missie naar Cyprus gaan en zal de aanvraag worden beoordeeld. Cyprus heeft parallel een aanvraag voor een programma gedaan bij het IMF. Zoals gesteld in de verklaring van de Eurogroep zal de financiële steun voor Cyprus worden verleend in het kader van een macro-economisch aanpassingsprogramma. Het programma zal de financiële, budgettaire en structurele uitdagingen van Cyprus adresseren. De Europese Commissie, in samenwerking met de ECB, en het IMF zullen een gedetailleerde beoordeling doen van de financieringsbehoefte en de conditionaliteit (pakket aan eisen en voorwaarden). Een en ander zal worden opgenomen in een *Memorandum of Understanding* (MoU).

Het MoU zal voor instemming aan de Tweede Kamer worden voorgelegd, zodat de Tweede Kamer volledig vooraf in de gelegenheid zal worden gesteld hierover te oordelen alvorens het kabinet namens Nederland hierover een definitief besluit kan nemen. Ik zal de Tweede Kamer op de hoogte houden van de voortgang rond deze MoU.

Statement by the Eurogroup

The Eurogroup welcomes the request of the Cypriot authorities for financial assistance from euro area Member States in view of the challenges that Cyprus is facing, in particular due to distress in the banking sector and the presence of macroeconomic imbalances. The Eurogroup acknowledges that an adjustment programme seems warranted at this stage and considers responding favorably to it. The Eurogroup also welcomes the request of Cyprus for financial assistance from the IMF, which in turn would be considered in line with its internal procedures. Ministers invite the Commission, in liaison with the ECB, and the Cypriot authorities and the IMF to agree on a programme, including the financing needs, and take appropriate action to safeguard financial stability, in light of the current very challenging external environment and spill-over effects from sovereign market turbulence.

Based on a needs assessment, the euro area financial support would be provided in the framework of a comprehensive adjustment programme, building on the measures already taken by the Cypriot authorities and the recommendations put forward by the European Commission on 30 May under the European Semester. The programme will be negotiated by the Commission, in liaison with the ECB, with the Cypriot authorities and the IMF. After an agreement has been reached with the Cypriot authorities, the programme would be endorsed by the Eurogroup, in line with national procedures, on the basis of an assessment by the Commission, in liaison with the ECB, and the IMF, of the financing needs and the conditionality that shall accompany the assistance.

The Eurogroup is confident that the implementation of this programme would address the financial, fiscal and structural challenges of the economy in a decisive manner and should allow Cyprus to return to a sustainable growth path.

The programme will be based on:

- Ambitious measures to ensure the stability of the financial sector by addressing expected capital shortfalls and preserving the soundness of financial institutions, including restructuring and downsizing where needed.
- Determined action to carry out the fiscal adjustment to support the ongoing process of fiscal consolidation.
- Structural reforms to support competitiveness and sustainable and balanced growth, allowing for the unwinding of macroeconomic imbalances.

The financial assistance package shall be provided by the EFSF or the ESM on the basis of its financing instruments. The Eurogroup looks forward to a swift response from the IMF to the Cypriot request after having completed its required internal procedures.

Nicosia, June 25th, 2012

**Mr Jean-Claude Juncker
President of the Eurogroup**

Dear sir,

On behalf of the Cypriot Government, I formally present to euro area Member States a request for external financial assistance from the EFSF/ESM, to contain the risks to the Cypriot economy, notably those arising from the negative spill over effects through its financial sector, due to its large exposure in the Greek economy.

The details of the loan programme, including size and conditionality, will be determined after a thorough assessment of the challenges by the institutions concerned.

The design of the programme will primarily focus on the financial sector, while, in parallel, it will take into consideration social cohesion and the growth model of the Cyprus economy including the island's international business environment.

The Cypriot authorities look forward to a constructive and speedy cooperation with the European Authorities in drawing up the programme and the conditionality. Independent internationally recognised specialists will also provide an assessment specifically of the financial sector's needs.

External support, with the possible involvement of the IMF, may also cover possible additional financing needs arising from the wider economic implications of the correction of identified imbalances.

This assistance will help to stabilise the Cypriot financial sector and its economy more generally while respecting welfare parameters and the growth model of the economy. The high exposure of the Cypriot financial sector to developments in Greece, has already resulted in substantial losses for the Cypriot banks and in risks of further losses. Moreover, the end of the domestic construction boom and the economic downturn have put additional pressure on the domestic banking system and on public finances.

Within the framework of external assistance, the Cypriot Government is committed to do what is needed to strengthen the resilience of the financial sector and continue the ongoing structural reforms, as well as the process of fiscal consolidation, to ensure a return to stable and sustainable economic growth and a solid financial sector.

Yours faithfully,

Vasos Shiarly
Minister of Finance

Cc Mr Olli Rehn, Vice President for Economic and Monetary Affairs,
European Commission,
Mario Draghi, President of the European Central Bank
Thomas Wieser, President of Euro Working Group

Statement by the Eurogroup

Ministers welcome the request of the Spanish Government for financial assistance from euro-area Member States. Ministers welcome the assessment provided by the Commission, in liaison with the ECB, EBA and the IMF, that the eligibility conditions for access to an EFSF/ESM financial assistance for the re-capitalisation of financial institutions are satisfied. In line with this, Ministers consider that providing assistance to Spain is warranted to safeguard financial stability in the euro area.

The financial assistance could be provided by the EFSF until the ESM becomes available, then it would be transferred to the ESM. The results of the diagnostic exercise, commissioned by the Spanish authorities to external evaluators, indicate that the additional capital needs of the Spanish banking sector as a whole can be currently estimated to be in a range of EUR 51-62 billion. Including an additional safety margin and subject to the forthcoming assessment by the European Commission in liaison with ECB, EBA, and IMF, these capital needs would remain well within the envelope defined by the Eurogroup of up to EUR 100 billion in total.

As required by current EFSF/ESM procedures, the specific amount will be finally determined based on a thorough bottom-up assessment of individual financial institutions, which has already been launched. The Commission, in liaison with the ECB, EBA and the IMF, will also provide a proposal for the necessary policy conditionality for the financial sector that shall accompany the financial assistance. This will include specific reforms targeting the financial sector, including restructuring plans in line with EU State-aid rules and horizontal structural reforms of the domestic financial sector. After an agreement has been reached with the Spanish' authorities, the financial assistance would be endorsed by the Eurogroup, in line with national procedures.

The Fund for Orderly Bank Restructuring (FROB), acting as an agent of the Spanish government, would receive the funds and channel them to the financial institutions concerned. The Spanish government will remain fully liable and will sign the Memorandum of Understanding and the Financial Assistance Facility Agreement.

The Eurogroup reiterates its confidence that Spain will honour its commitments under the Excessive Deficit Procedure, and with regard to structural reforms, with a view to correcting any macroeconomic imbalances as identified within the framework of the European semester. Progress in these areas will be closely and regularly reviewed in parallel with the financial assistance.

Spain will request technical assistance from the IMF, which will support the implementation and monitoring of the financial assistance with regular reporting.